



„Je to krajina na Moravě, místo, kde můj přítel chtěl postavit dům. Moc se mi líbilo, vyfotila jsem jej a podle fotografie jsem malovala krajinu mně blízkou.“ **Jessica Mayne**



„Andulky jsou malé barevné duše, které si lidé pořizují do bytu jako společníky a chovají je většinou od mláděte až do jejich smrti. Uvažoval jsem nad tím, že by se role obrátily a andulka na obraze by zase doprovázela člověka na jeho sklonku života...“ **Tomáš Predka**



**Dům léčby** s hospicem sv. Josefa byl založen v rámci charitativního projektu roku 1999. Toto kvalitní zdravotnické zařízení poskytuje odbornou paliativní léčbu a léčbu hospicového charakteru nevyčísitelně nemocným a umírajícím lidem v prostředí plném porozumění a především v rodinné atmosféře. Umožňuje lidem prožít závěrečnou etapu jejich života důstojně, bez fyzického a psychického strádání, v kruhu jejich blízkých.

WWW.DLBŠH.CZ

# Obrazy na věčnost

**Obrazy nás provázejí životem. Procházíme kolem nich v galeriích, nacházíme je v knihách, věšíme si je doma na zeď. Ale co když se najednou ocitneme upoutáni na lůžko a před námi je pouze bílá stěna – někdy až do posledních okamžiků života? Ateliéru Grafiky 2 Vladimíra Kokolii na AVU v Praze se dostalo nelehkého úkolu zaplnit právě takové bílé zdi svými obrazy. Mladí lidé malovali pro hospic v Rajhradě.**

Foto: DLBS Sv. Josefa, repro: Grafika 2 AVU

Pohled *mladých lidí na smrt* je v něčem osvobozující



„Vždy, když jsem byla nemocná, jsem si představovala, jak se procházím v krajině. Chci, aby i lidé, kteří možná už nebudou mít možnost jinak krajinu zablédnout, využili svoji fantazii a podívali se prostřednictvím mého obrazu do neznámých míst.“ **Karolina Rossi**



„Inspirací mi byl starý český film, v němž se podobná situace odehrávala asi dvacet vteřin. Hned jsem viděl obraz potrhlého pána škádlícího kozu svým roblíkem. Je v tom jistá míra vtipu, která provází většinu mých obrazů.“ **Ondřej Basjuk**

**Akademického malíře** Vladimíra Kokolii oslovila před rokem paní Bednářová z hospicu sv. Josefa v Rajhradě. Navrhla mu, aby se svými studenty vyzdobil tamní trochu neosobní prostředí. „Napřed jsem se vyděsil, když to domyslíte, je to strašné téma. Přemýšleli jsme, jestli nebudeme obrazem vydírat nebo trápit. Lidé si obraz s sebou odnesou na věčnost, to je skoro nemyslitelné.“

Kladl si i otázky technického rázu, například kam obrazy umístit. Na chodbu? Pak by to ale byla pouze jakási galerie, lidé by kolem obrazů jen procházeli. Do pokojů? Ale nemocní v hospicu převážně leží. „Vrtalo nám hlavou, jestli nemáme malovat naležato, tedy malovat obraz vleže, tím pádem by byl správně pro člověka ležícího, anebo dát obraz na strop,“ shodují se studenti. I první návštěva v mladých lidech a jejich profesorovi vzbuzovala obavy. Nechtěli přijít

jako na exkurzi, okukovat, zároveň se ale potřebovali s prostorem dobře seznámit.

A beznadějí i smrt, která je v prostředí léčebny dlouhodobě nemocných neboli hospicu tak přítomná? „Možná je pohled mladých lidí na smrt více osvobozující,“ přemýšlí Vladimír Kokolia, „pamatují si z mládí, že povedená smrt, měla-li nějaký dobrý smysl, byla vítána. Takové alibistické vysvobození ze závazku z budoucnosti. Mladý člověk – alespoň já jsem to tak tehdy měl – ji cítí jako regulérní variantu a je jí blíží než čtyřicátník v produktivním věku.“

Než začali malovat, hodně si o všem povídali. Zavedli i cenzuru, ačkoli ji jinak nikdy nepoužívají. „Pro nás je prvořadá svoboda projevu, člověk může udělat něco trapného a provokativního, ale stále je důležité, že to vznikne. Ale tady cenzura byla na místě.“ Alespoň na začátku. Projekt jim změnil program

celého ročníku, neustále se k němu vraceli a diskutovali. „Když jsme se nabíjeli a zároveň se snažili uvolnit, padaly nepublikovatelné varianty, takový černý humor. Najednou jsem cítil, že se musíme zbavit té posvátnosti. Jako národy Jižní Ameriky, které se při svátku mrtvých chechtají. Smích je jednou z možných reakcí na smrt. A tak jsme si řekli „anything goes“ a tvořili bez cenzury.“

V Rajhradě jsou z výtvarných děl nadšení. Lidé dokonce chtějí, aby jim studenti namalovali jiné, nebo občas i stejné obrazy. A také je poprosili, aby pro ně ateliér vytvořil sošku pastýře. Vypadá to tedy, že navázané kontakty budou dále pokračovat.

Zanechala tato zkušenost na studentech nějaké stopy? „Určitě, jedna studentka teď dělala jako diplomku Obrazy ze vzpomínek. Ona je jinak velmi věčná a realistická, ale najednou se jí tam dostal rozměr věčnosti – posunula se jinam.“ ■